

माध्यमिक शाळा संहिता (सुधारित आवृत्ती १९८६)

मधील नियम १२.१ ते १२.५ मध्ये बदल करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,

शासन निर्णय, क्र. माशाह/२०११/(२१०/११)/माशि-३.

मंत्रालय विस्तार भवन,

मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक :- १७ फेब्रुवारी, २०१२.

वाचा :- शासन निर्णय शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग क्र. माशाह-२०११/२१०/११/माशि-३.
दि. १२ जुलै, २०११.

प्रस्तावना

माध्यमिक शाळा संहितेतील नियमानुसार नोंदणीकृत संस्थाना खाजगी शाळा सुरु करण्याची परवानगी देण्यात येते. ज्या व्यवस्थापनास शाळा सुरु करण्याची परवानगी दिली जाते ते व्यवस्थापन माध्यमिक शाळा संहितेतील (सुधारित आवृत्ती १९८६) नियम क्रमांक १२.१ ते १२.५ अन्वये बदलण्याची तरतूद आहे. राज्यामध्ये शाळांचे व्यवस्थापन बदलाबाबत गैरप्रकार होत असल्याबाबतच्या तक्रारी शासनाच्या निदर्शनास आलेल्या आहेत. मा.उच्च न्यायालय, मुंबई खंडपीठ, नागपूर यांनी याचिका क्रमांक १२६१/२०१० अन्वये शाळा व्यवस्थापन बदलाबाबत मार्गदर्शक त-त्वे अवलंबण्याचे आदेश दिलेले आहेत. वरील बाबी विचारात घेता शासन निर्णय दिनांक १२ जुलै, २०११ अन्वये राज्यातील शाळा व्यवस्थापन बदलास दिलेला स्थगिती आदेश रद्द करण्याची व माध्यमिक शाळा संहिता नियम क्रमांक १२.१ ते १२.५ मध्ये सुधारणा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय

शासन निर्णय दिनांक १२ जुलै, २०११ अन्वये शाळा व्यवस्थापन बदलास दिलेला स्थगिती आदेश रद्द करण्यात येत आहे व शाळा व्यवस्थापन बदलाबाबत माध्यमिक शाळा संहिता (सुधारित आवृत्ती १९८६) मध्ये नियम क्रमांक १२.१ ते १२.५ मध्ये पुढीलप्रमाणे सुधारणा करण्यात येत असून, नियम क्रमांक १२.६ समाविष्ट करण्यात येत आहे.

१२.१ प्रत्येक शाळा व्यवस्थापन बदलास शासन मान्यता आवश्यक राहिल.

१२.२ शासनाने शाळा व्यवस्थापन बदलास दिलेली परवानगी लागतच्या नवीन शैक्षणिक वर्षापासून लागू राहिल.

१२.३ मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त व्यवस्था अधिनियम, १९५० चे कलम ३६ अन्वये व्यवस्थापन बदल प्रस्तावास धर्मादाय आयुक्त यांची पूर्वपरवानगी आवश्यक राहिल.

१२.४ जेव्हा शाळेच्या व्यवस्थापनात बदल करण्याचे योजिले असेल तेव्हा विभागीय शिक्षण उपसंचालक यांची पूर्वपरवानगी मिळविणे आवश्यक आहे.

१२.५ ज्या दोन शैक्षणिक संस्था, व्यवस्थापन बदल प्रक्रियेत समाविष्ट होतील त्या शैक्षणिक संस्था नोंदणी अधिनियम, १८६० व मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त व्यवस्था अधिनियम, १९५० नुसार नोंदणीकृत असणे आवश्यक आहे. शाळा व्यवस्थापनात बदल करण्याबाबत दोन्ही इच्छूक शैक्षणिक संस्थांचे ठराव असणे आवश्यक आहे. सदर ठरावावर दोन्ही शैक्षणिक संस्थांच्या व्यवस्थापनाच्या सर्व सदस्यांच्या स्वाक्ष-या असणे आवश्यक राहिल. तसेच व्यवस्थापन बदलाबाबत सदर शैक्षणिक संस्थांच्या सदस्यांमध्ये कोणतेही मतभेद नसल्याचे प्रमाणपत्र विभागीय शिक्षण उपसंचालक यांचेकडे सादर करणे आवश्यक राहिल.

१२.६ शाळा व्यवस्थापन बदलाबाबत खालील कार्यपद्धतीचा अवलंब करावा.

(अ) धर्मादाय आयुक्त व विभागीय शिक्षण उपसंचालकांकडून पूर्वपरवानगी मिळाल्यानंतर व्यवस्थापन बदल प्रक्रियेत समाविष्ट होणा-या दोन्ही शैक्षणिक संस्थांनी (व्यवस्थापन बदलास इच्छूक शैक्षणिक संस्था व व्यवस्थापन ताब्यात घेणारी शैक्षणिक संस्था) स्वस्वर्चाने संबंधित जिल्ह्यांतील सर्वाधिक खर्चाच्या दोन मराठी वर्तमानपत्रात व राज्य स्तरावर खर्च असणा-या एका मराठी वर्तमानपत्रात उक्त व्यवस्थापन बदलाबाबत जाहीर प्रसिध्दी द्यावी. शाळा परिसरातील नागरिक, संबंधित शाळेचे विद्यार्थी व त्यांचे पालक, संबंधित शाळेचे शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचारी, परिसरातील इतर शाळा यांनी उक्त व्यवस्थापन बदलाबाबत आपल्या हरकती व सूचना संबंधित विभागीय शिक्षण उपसंचालक कार्यालयाकडे वर्तमानपत्रांत जाहीर प्रसिध्दी झाल्याच्या दिनांकापासून पंधरा दिवसांचे आत पोहचतील अशा रितीने पाठवाव्यात.

(ब) विभागीय शिक्षण उपसंचालकांच्या निर्देशानुसार शाळा व्यवस्थापन बदलाच्या कारणाबाबत संबंधित शिक्षणाधिकारी / शिक्षण निरीक्षक यांनी चौकशी करावी व स्वयंस्पष्ट अभिप्रायांसह अहवाल विभागीय शिक्षण उपसंचालकांना सादर करावा. अहवालात परिशिष्ट-अ मधील सर्व बाबींची व कागदपत्रांची पूर्तता करणे आवश्यक आहे.

(क) व्यवस्थापन बदलाबाबतच्या संदर्भात प्राप्त झालेल्या सर्व हरकती व सूचना विचारात घेऊन विभागीय शिक्षण उपसंचालकांनी सुनावणी घ्यावी व आपल्या स्वयंस्पष्ट अभिप्रायांसह प्रस्ताव शासनास सादर करावा.

(ड) विभागीय शिक्षण उपसंचालकांकडून प्राप्त झालेल्या या प्रस्तावावर शैक्षणिकहित व लोकहित विचारात घेऊन शाळा व्यवस्थापन बदलाबाबत शासनस्तरावरून परवानगी देण्यात येईल. अशी परवानगी दिल्यानंतर विभागीय शिक्षण उपसंचालक यांनी ३० दिवसांचे आत व्यवस्थापन बदलाबाबतचे आदेश निर्गमित करावेत.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक २०१२०२१७०९१३४५२४५००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(र. प्र. आटे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

मा.मंत्री (शालेय शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव, यांना माहितीस्तव
मा.राज्यमंत्री (शालेय शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव यांना माहितीस्तव
शिक्षण संचालक (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
शिक्षण संचालक (प्राथमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक,
सर्व शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक) / (प्राथमिक)
कार्यासन माशि-३ / निवडनस्ती.

शासन निर्णय, क्र. माशाह/२०११/(२१०/११)/माशि-३ दिनांक १७ फेब्रुवारी, २०१२ चे सहपत्र.
परिशिष्ट-अ

- १) दोन्ही संस्थांच्या ठरावाची प्रत. (सर्व सदस्यांच्या स्वाक्षरीसह)
- २) व्यवस्थापन बदलास इच्छुक दोन्ही शैक्षणिक संस्थेच्या सचिव व अध्यक्ष यांचे साक्षांकित छायाचित्रासह स्वाक्षरीचे नमुने याबाबतचे शपथपत्र.
- ३) दोन्ही संस्थांचे संस्था नोंदणी प्रमाणपत्र.
- ४) दोन्ही संस्थांच्या घटनांच्या प्रती व कार्यकारी मंडळांची यादी.
- ५) परिशिष्ट-१ (दोन्ही संस्थांचे)
- ६) शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचारी संमती पत्रे.
- ७) शाळा व्यवस्थापन बदलाबाबत वर्तमान पत्रात प्रसिध्द केलेली जाहीर नोटीस.(वर्तमानपत्रातील कात्रणाच्या मूळ प्रती)
- ८) प्राप्त झालेल्या हरकती / सूचना
- ९) दोन्ही संस्थांचे करारपत्र
- १०) धर्मादाय आयुक्तांचे ना-हरकत प्रमाणपत्र.
- ११) मूळ संस्थेची मालमत्ता (फर्निचर व इतर वस्तू) कोणाकडे ठेवण्यात येणार आहे व कोणत्या अटीवर यांच्यासंदर्भात शपथपत्र.
- १२) संस्था हस्तांतरणाची कारणे कोणती.
- १३) संस्थेच्या आर्थिक व्यवहाराबाबत नोटराईज करारपत्र (रु. १००/- च्या स्टॅप पेपरवर असावे.)
- १४) शाळेस नवीन संस्थेकडून पुरेशा भौतिक सुविधा पुरविण्याबाबत शपथपत्र.
- १५) ज्या अटीवर जुन्या संस्थेस परवानगी दिलेली आहे, त्यानुसार नवीन संस्थेकडे शाळा गेल्यानंतर त्या अटीमध्ये बदल होणार नाही यासंदर्भात शपथपत्र.
- १६) शाळेच्या परवानगी पत्राची/मान्यता पत्राची प्रत तसेच अतिरिक्त तुकड्या व जादा तुकड्या मान्यतेच्या प्रती.
- १७) नवीन संस्थेची आर्थिक स्थिती दर्शविणारी कागदपत्रे.
- १८) नवीन संस्थेमार्फत अन्य शाळा चालविण्यांत येत असतील तर त्यांची नांव, पत्त्यांसह यादी
- १९) नवीन संस्थेमार्फत चालविण्यात येणा-या शाळांपेकी एखाद्या शाळेची मान्यता काढून घेतलेली आहे काय? किंवा सदर संस्थेबाबत तक्रारी आहेत काय? याबाबत शिक्षणाधिकारी यांचे स्पष्ट अभिप्राय.
- २०) शाळेचा शाळेच्या व्यवस्थापन बदलापूर्वीचा तपासणी अहवाल.
- २१) विभागीय शिक्षण मंडळाकडून शाळेस इंडेक्स नंबर मिळाल्याच्या पत्राची प्रत.
- २२) व्यवस्थापन बदल प्रक्रियेत समाविष्ट होणा-या दोन्ही शैक्षणिक संस्थांचे कोणत्याही विषयाबाबत कोणत्याही न्यायालयात न्यायप्रविष्ट प्रकरण प्रलंबित नसल्याबाबतचे प्रमाणपत्र.
- (२३) व्यवस्थापन बदलास इच्छुक संस्थेने मूळ शाळेचे सर्व अभिलेख (विद्यार्थी व कर्मचारी यांच्याबाबतचे) व्यवस्थापन ताब्यात घेणा-या संस्थेस हस्तांतरित करण्याबाबतचे शपथपत्र.
